

Nr 7.

Av herr **Spångberg m. fl.**, med förslag till lag om arbetslöshetsförsäkring.

En fullt verklighetstrogen bild av dagens situation har Marx i sin mäs-terliga analys av det kapitalistiska samhällets utveckling mot sitt förfall gi-vit i följande ur kommunistiska manifestet återgivna citat. »Samhället finner sig plötsligt försatt tillbaka i ett tillstånd av momentant barbari, en hungers-nöd, ett allmänt förintelsekrig synes ha avskurit det från alla livsmedel, indu-strin och handeln synes förintade, och varför? Emedan det äger för mycket civilisation, för mycket livsmedel, för mycket industri och för mycket handel. De produktionskrafter, som står till samhällets förfogande, tjänar icke längre till att främja de borgerliga egendomsförhållandena, de har tvärtom blivit för väldiga för dessa förhållanden, de hämmas av dem, och så snart de över-vunnit denna hämsko bringar de hela det borgerliga samhället i oordning och hotar den borgerliga egendomens existens. De borgerliga förhållandena har bli-vit för trånga för att rymma den av dem skapade rikedom.» Ett av de me-del, som just nu användes för övervinnande av den ekonomiska krisen, är ytter-ligare rationalisering med den mest hänsynslösa utpressning av den manuella arbetskraften eller dess utbytande mot maskiner samt nedpressning av arbets-lönen. Följden av detta blir icke en lösning utan en skärpning av krisen, då ju avstånden mellan produktionsresultat och köpkraft genom detta tillvägagångs-sätt ökas ännu mera.

Hårdast drabbar givetvis krisen de personer, som utblottade på allt kastas ut i arbetslöshet. Alla spådomar som gjorts från borgerligt håll under de senaste åren, om att arbetslösheten skulle försvinna, att det vore av en tillfällig och över-gående karaktär har klart vederlagts av verkligheten själv. Den borgerliga teo-rin om att rationaliseringen och förbilligandet av arbetslönerna skulle lösa kri-sen och därmed även arbetslösheten har icke gått i uppfyllelse. Tvärtom, dess tillämpning håller på att leda mänskligheten in i en ohygglig katastrof.

Rationaliseringen med dess hänsynslösa utpressning av den levande arbets-kraften eller dennas utbytande mot maskinerna, allt i syfte att förtjäna pro-fit, har ej lindrat, långt mindre löst krisen eller avskaffat arbetslösheten. Full-följandet av teorin om »den billiga arbetskraften» har ökat avstånden mellan

produktionsresultat och köpkraft. Alltså skärpt krisen och frambringat än större arbetslöshet.

Någon tillförlitlig statistik över det verkliga antalet arbetslösa finns inte att tillgå. Vissa sannolikhetsberäkningar ger emellertid vid handen, att de arbetslösas antal i den kapitalistiska världen uppgår till omkring 35,000,000 människor.

Arbetslöshetens omfattning och stegring enligt respektive länders officiella rapporter framgår av följande sammanställning från några av de viktigaste industriländerna, som tillsammans tillverkar 75 % av hela världsproduktionen och sålunda utgör en god helhetsbild av det ekonomiska läget i hela världen.

	A r b e t s l ö s h e t e n i %		
	sept. 1929	sept. 1930	sept. 1931
Sverige	6.7	9.5	13.3
Storbritannien	10.0	17.6	22.6
Tyskland	9.6	22.5	35.0
Kanada	3.7	9.4	18.1
Förenta Staterna	0.7	20.3	30.4
Polen	8.0	6.4	10.8
Österrike (underst. arbetslösa) . . .	105,000	164,000	202,000
Frankrike » » . . .	385	1,000	39,000
Sovjet-Unionen (antal arbetslösa) . .	1,269,000	0	0

Inom övriga kapitalistiska länder uppvisas samma stegring av arbetslösheten. Karakteristiskt för det nuvarande läget är, att arbetslösheten ökar i alla kapitalistiska länder, under det att den, som ovanstående statistiska sammanställning utvisar, försvunnit i Sovjet-Unionen, där den under det socialistiska uppbyggnadsarbetet helt övervunnits.

Beträffande arbetslöshetens omfattning i Sverige gäller i ännu högre grad än i flertalet andra länder, att inga tillförlitliga siffror finnas att tillgå. Detta i främsta rummet beroende på att stat och kommun ofta helt lämnat de arbetslösa utan hjälp. Den tillförlitligaste arbetslöshetsstatistiken erhålles genom fackföreningarnes uppgifter. Rapporterna från fackförbunden utvisar större arbetslöshet nu än något år samma tid sedan år 1922.

Arbetslöshetens omfattning och växlingar under senaste åren avseende antalet arbetslösa inom fackföreningarna i procent av hela det redovisade medlemsantalet framgår av efterföljande sammanställning.

Antalet rapporterade arbetslösa inom ovanstående fackförbund utgjorde 27,529 den 31 oktober 1929, 45,501 den 31 oktober 1930 och 68,490 den 31 oktober 1931. Det verkliga antalet arbetslösa är givetvis minst dubbelt så stort beroende på dels att alla fackförbund ej äro medtagna, eller ha rapporterat ofullständigt, dels emedan många arbetslösa ej äro fackligt organiserade och sålunda ej ingå i fackförbundens arbetslöshetsstatistik. Utgår man ifrån att fackförbun-

Fackförbund	Redovisade arbetslösa					
	31 okt. 1929		31 okt. 1930		31 okt. 1931	
	Antal	%	Antal	%	Antal	%
Beklädnadsindustriarbetareförb.	152	2.7	221	3.5	738	6.0
Bleck- och plåtslagareförb.	69	3.5	158	7.4	186	8.2
Bokbindareförb.	151	3.4	259	5.1	430	8.1
Bryggeriindustriarbetareförb.	248	5.3	206	4.4	267	5.5
Byggnadsträarbetareförb.	1,804	17.6	3,136	23.7	4,498	28.3
De förenade förbunden	316	8.2	211	5.0	329	7.8
Elektriska arbetareförb.	44	1.1	98	3.0	209	6.0
Gjutareförb.	93	2.0	518	10.5	1,396	24.0
Grov- och fabriksarbetareförb.	4,874	16.8	5,995	18.9	8,957	24.3
Gruvindustriarbetareförb.	178	12.5	422	19.5	1,108	21.4
Handelsarbetareförb.	753	5.1	1,056	6.1	1,536	7.6
Hatt- och pälsindustriarbetareförb.	79	5.4	175	10.8	274	15.3
Kommunalarbetareförb.	694	3.7	911	4.1	1,303	5.1
Litografförb.	32	1.8	52	2.7	78	3.8
Livsmedelsarbetareförb.	744	8.9	907	9.0	1,087	9.6
Metallindustriarbetareförb.	4,601	5.0	12,142	12.0	18,681	18.4
Murareförb.	377	15.5	918	29.0	1,770	28.6
Måleriarbetareförb.	274	12.0	1,455	17.9	1,681	23.8
Pappersindustriarbetareförb.	1,119	4.4	2,855	10.9	3,282	12.5
Sadelmakeri- och tapetserareförb.	66	5.0	88	5.5	125	7.4
Sko- och läderindustriarbetareförb.	607	6.6	344	3.6	645	6.9
Skogs- och flottningsarbetareförb.	1,716	56.6	1,574	46.1	3,021	61.1
Stenindustriarbetareförb.	187	3.7	527	8.8	1,940	36.5
Sågverksindustriarbetareförb.	6,035	25.5	7,450	33.3	9,894	38.0
Textilarbetareförb.	392	2.3	678	3.8	764	3.6
Tobaksindustriarbetareförb.	47	1.9	14	0.5	43	1.7
Transportarbetareförb.	566	7.9	962	9.8	979	9.3
Träindustriarbetareförb.	636	7.1	1,065	10.9	1,563	13.6
Tunnbinderiarbetareförb.	31	13.1	45	19.7	75	34.4
Typografförb.	290	5.9	367	4.2	535	5.9
Väg- och vatten.-arbetareförb.	1,977	17.9	692	19.2	1,096	24.7
	27,529	8.6	45,501	12.5	68,490	16.9

dens uppgift på 16.9 % ger en riktig bild av arbetslöshetens omfattning i stort sett, måste de arbetslösas antal den 31 oktober 1931 ha uppgått till närmare 150,000.

För att åskådliggöra trängseln om arbetstillfällen, vilket ju även avspeglar växlingarna på arbetsmarknaden och arbetslöshetens stegring, meddelas här följande siffror ur redogörelserna för till de offentliga arbetsförmedlingsanstalterna inkomna ansökningar om arbete för november månad 1923—1931.

Nov. 1923	på 100 lediga platser	191 sökande
Nov. 1924	» » » »	220 »
Nov. 1925	» » » »	246 »
Nov. 1926	» » » »	273 »
Nov. 1927	» » » »	242 »
Nov. 1928	» » » »	230 »
Nov. 1929	» » » »	202 »
Nov. 1930	» » » »	254 »
Nov. 1931	» » » »	413 »

Trängseln på arbetsmarknaden visar framför allt, att de arbetslösa äro oskyldiga offer för ett oförnuftigt samhällssystem, under vilket de med största ansträngning dock ej kan erhålla möjlighet till arbete för att därmed kunna försörja sig och sina familjer.

Till ovan återgivna siffror kan fogas socialstyrelsens eget påpekande i Sociala Meddelanden, att novembersiffrorna »är den ogynnsammaste siffra för förhållandet mellan utbud och efterfrågan på arbetskraft, som socialstyrelsens statistik har att uppvisa sedan februari månad 1929, och novembersiffran har aldrig tidigare varit så hög som innevarande år».

Arbetslöshetens omfattning och dess fruktansvärda verkningar borde långt före detta ha medfört, att statsmakterna genom en arbetslöshetsförsäkring givit de oförvållat arbetslösa möjlighet att leva, så att de ej fysiskt och psykiskt dukade under av arbetslöshetens följder. Detta har emellertid ej skett. Regeringar ha tillträtt, och regeringar ha avgått, många löften ha givits de arbetslösa av blivande regeringsmedlemmar, men komma i regeringsställning ha alla saboterat arbetslöshetsförsäkringens lösning genom alltjämt nya utredningar.

De åtgärder, som hittills vidtagits från svenska statsmaktens sida med anledning av arbetslösheten inom landet, visa på den mest hänsynslösa brutalitet mot de arbetslösa. Arbetslöshetskommissionen och dess underorgan ha alltid uppträtt som redskap åt arbetsköparne i dessas kamp att sänka arbetarnes levnadsstandard. De arbetslösa, som fått sysselsättning vid nödhjälpsförläggningarna, ha erhållit så usla löner, att de i många fall ej kunnat förtjäna till sitt eget uppehälle långt mindre lämna bidrag till sina familjer, som i mycket stor utsträckning tvingats att anlita den allmänna fattigvården. Därtill kommer att arbeten, som uppenbart skulle tillhöra den allmänna arbetsmarknaden, såsom landsvägsbyggen och omläggningar, järnvägsbyggen, dräneringsarbeten etc. indragas under arbetslöshetskommissionen med dess svältpolitik. Exempel härpå ha många gånger framdragits i riksdagen under debatterna i hithörande spörsmål. Det är uppenbart, att en arbetslöshetspolitik, som bedrives på detta sätt, varken minskar antalet arbetslösa eller bringar dessa någon hjälp.

Det är rena cynismen när denna arbetslöshetspolitik betecknas som »hjälpverksamhet». Även om vid igångsättandet av nödhjälpsarbeten för lägre löner än den öppna arbetsmarknadens det blir fråga om sådana arbeten, som eljest ej skulle komma till utförande förrän om något år, så är det ingen »hjälp» som

därmed bringas de arbetslösa. Det är ungefär som man skulle tänka sig, att någon lever på förskott mot en hög ränta. Han får så mycket mindre att leva av. När i detta fall arbetet skulle komma till utförande finns intet att få. Det har utförts förut för underbetalning. Det är uppenbart att en arbetslöshetspolitik bedriven på detta sätt varken hjälper de arbetslösa eller minskar antalet arbetslösa. Däremot blir det ett stöd åt arbetsköparna i deras lönedepressningspolitik, ett angrepp på hela arbetarklassen. Genom svälten tvingas dock massor av arbetare att söka denna »hjälp» för att undgå svältdöden. Men även de flesta, som söker denna förtvivlade utväg, uteslänges helt från både arbete och understöd.

För att åskådliggöra omfattningen av detta nödhjälpselände meddelas en sammanställning av antalet hjälpsökande och »hjälpta» sedan år 1924. I kolumnen för hjälpta ingår allt statligt och kommunalt såväl nödhjälpsarbete som arbetslöshetsunderstöd.

År	J a n u a r i		J u l i	
	Antal hjälsökande	Antal »hjälpta»	Antal hjälsökande	Antal »hjälpta»
1924	16,600	6,000	4,750	2,579
1925	20,600	5,544	9,400	3,672
1926	22,700	8 268	10,850	3,728
1927	27,400	10,287	12,200	5,918
1928	26,650	12,224	9,500	3,504
1929	18,500	8,743	5,050	2,142
1930	16,650	7,768	5,800	2,821
1931	40,250	17,348	30,500	15,711

Siffrorna i denna tabell talar sitt tydliga språk. De utgör en de arbetslösas fruktansvärda anklagelse mot hela det svenska samhällssystemet och dess brutala arbetslöshetspolitik.

Vi äro medvetna om svårigheterna att tillfredsställande lösa arbetslöshetsproblemet. En verklig lösning därav är icke möjlig inom det kapitalistiska samhällets ram. Därtill fordras upphävandet av privatäganderätten till produktionsmedlen och överlämnandet av dessa i det arbetande folkets händer — det kapitalistiska produktionssystemets ersättande med det socialistiska.

Vi äro sålunda medvetna om, att alla åtgärder vidtagna inom det nuvarande samhällets ram endast bli palliativ. Det blir mer eller mindre en strid mot verkningarna av djupare liggande orsaker. Den stora arbetslösheten ställer emellertid för dagen kravet på en effektiv arbetslöshetsförsäkring i förgrunden. Detta så mycket kraftigare för Sverige, som är ett av de länder, vilka ej gjort något för att på denna väg bringa lättnad för de arbetslösa.

Då arbetslösheten är en frukt av de ekonomiska samhällsförhållandena, är det samhällets oavvisliga plikt att se till att den arbetslöse och dennes familj erhåller hjälp i sådan omfattning vid iråkad arbetslöshet, att de därpå kan existera människovärdigt. Alla arbetslösa, vilka icke kan beredas sysselsättning

vid statliga eller kommunala arbeten med avtalsenlig lön, måste erhålla understöd genom en ordnad obligatorisk arbetslöshetsförsäkring under den tid arbetslösheten varar.

I enlighet med denna vår uppfattning ha vi under flera år motionerat om obligatorisk arbetslöshetsförsäkring omfattande alla arbetslösa, som för sitt uppehälle är beroende av inkomst genom arbete samt att staten och arbetsköparna bestrider kostnaderna för denna försäkring.

Mot de av arbetslöshetssakkunniga liksom de av socialdemokraterna motionsvis framförda lagförslagen måste riktas den allvarligaste kritik. Dessa förslag skulle ej ens bristfälligt fylla arbetslöshetsförsäkringens syfte. Man behöver som bevis härför endast påvisa sådana orimligheter som dels utestängande från försäkringen av alla »hemma»-arbetare, butiksbiträden, kontorspersonal, arbetare i jordbruk med därtill hörande binäringar, skogs- och flottningsarbetare, fiskare m. fl., vilket de arbetslöshetssakkunniga samt socialdemokraterna föreslagit, dels själva principen med försäkringsavgiften med stadgande att arbetslösa under näst föregående fyra försäkringskvartal skall ha haft sådant arbete, att han erlagt avgiften under minst 26 veckor. Dessa, av socialdemokraterna och sakkunniga, framlagda förslag som, om de antogos, komme att utestänga de flesta arbetslösa från varje möjlighet till understöd, måste betecknas som försäkring *mot* arbetslöshetsförsäkring än som arbetslöshetsförsäkring. Vi anse, i motsats till arbetslöshetssakkunniga, att alla ofrivilligt arbetslösa skola erhålla understöd genom arbetslöshetsförsäkring, samt att detta skall utgå så länge arbetslösheten varar. Principen i arbetslöshetsförsäkringen måste vara att ge de arbetslösa rätt att leva genom att de erhålla möjlighet att leva.

Beträffande arbetslöshetsförsäkringens organisation ha arbetslöshetssakkunniga enhälligt framlagt förslag om att denna skall handhavas av socialstyrelsen och denna underlydande organ. Vi ger vår anslutning till denna uppfattning samt till förslaget om, att de offentliga arbetsförmedlingsanstalterna böra utvidgas och jämte arbetsförmedling ha att medverka vid arbetslöshetsförsäkringens handhavande och framlägga vi förslag härom i annan motion.

Med stöd av vad som här ovan anförts hemställes

att riksdagen måtte besluta antaga följande

Förslag till Lag om arbetslöshetsförsäkring.

Allmänna bestämmelser.

1 §.

Envar arbetare, som fyllt 16 men ej 67 år, är, där ej nedan annorlunda stadgas, enligt denna lag försäkrad till erhållande av ersättning vid arbetslöshet.

2 §.

I denna lag förstås med arbetare envar, som för sitt uppehälle är beroende av inkomst genom arbete.

3 §.

Kostnaderna för försäkringen bestridas, med bidrag av statsmedel, genom försäkringsavgifter, som erläggas av arbetsgivare.

4 §.

Försäkringen handhaves av socialstyrelsen under medverkan av de offentliga arbetsförmedlingsanstalterna.

Det åligger arbetsförmedlingsanstalt att i sin verksamhet enligt denna lag ställa sig till efterrättelse de anvisningar och föreskrifter, som meddelas av socialstyrelsen.

Om ersättning.

5 §.

För att arbetare i anledning av iråkad arbetslöshet skall äga rätt till ersättning enligt denna lag erfordras vid varje tidpunkt:

- 1) att han är arbetsför och oförhindrad att åtaga sig erbjudet arbete;
- 2) att han hos offentlig arbetsförmedlingsanstalt anmält sig såsom arbetsökande på sätt i denna lag stadgas men likväl ej erhållit lämpligt arbete.

Erbjudet arbete skall anses lämpligt allenast under förutsättning, att det motsvarar arbetarens krafter och färdigheter, är förenat med avlöning, som icke understiger den i arbetsorten vanliga avlöningen för sådant arbete, samt icke hänför sig till arbetsplats, där arbetskonflikt pågår.

6 §.

Till den, som frivilligt utan giltig anledning lämnat sitt arbete eller utan giltig anledning vägrar eller underlåter åtaga sig erbjudet lämpligt arbete, utgives icke ersättning enligt denna lag under två veckor, efter det sådant förhållande inträffat.

7 §.

Ej må någon tillgodonjuta ersättning enligt denna lag för någon dag med mindre han under näst föregående fjorton dagar varit arbetslös under sex dagar. Vid beräkning av karenstid må hänsyn ej tagas till arbetslöshet, som inträffat under tid, då av annan orsak än i denna paragraf sägs ersättning ej kunnat utgå.

Vad sålunda om iakttagande av karenstid föreskrivits skall ej äga tillämpning, då arbetslös, som uppbär ersättning enligt denna lag, erhåller arbete för kortare tid än 18 dagar eller på grund av sjukdom avstänges från ersättning samt omedelbart efter arbetets eller sjukdomens upphörande ånyo ansöker om ersättning.

8 §.

1 mom. Ersättning enligt denna lag utgår med ett för dag beräknat belopp, benämnt daghjälp. Därjämte utgår till vissa familjeförsörjare, enligt vad ne-

dan sägs, ett likaledes för dag beräknat tillägg till daghjälp, benämnt familjetillägg.

2 mom. Familjetillägg utgår:

1) till daghjälsberättigad man:

a) för hustru eller husföreståndarinna; dock att om hustrun eller husföreståndarinnan har regelbundet arbete för annans räkning och därav har en daglig inkomst, uppgående till mer än hälften av den daghjälp mannen erhåller, eller om hon själv uppbär daghjälp, intet tillägg för henne må beräknas;

b) för barn eller adoptivbarn under 16 år;

2) till daghjälsberättigad kvinna:

för barn eller adoptivbarn under 16 år, dock ej där hon är gift eller sammanlever med barnets fader samt denne uppbär daghjälp;

3) till daghjälsberättigad man eller kvinna:

för föräldrar, såframt den daghjälsberättigade lever i gemensamt bo med och huvudsakligen underhåller sådan anhörig samt denne ej själv uppbär daghjälp.

Har den daghjälsberättigade i fall, som avses i punkterna 1 och 2, vetenskapligen icke, medan han var i arbete, väsentligen bidragit till underhållet av den, för vilken familjetillägg yrkas, må sådant tillägg icke beviljas, med mindre fråga är om försörjningsförhållande, som uppstått efter arbetslöshetens inträde.

9 §.

Daghjälp och familjetillägg utgå enligt av socialstyrelsen utarbetade dyrortsgruppering med följande belopp:

Ortsgrupp	Daghjälp i kronor	Familjetillägg i öre per familjemedlem.
I	2.35	50
II	2.70	60
III	3.05	70
IV	3.40	80
V	3.75	90
VI	4.10	100

10 §.

Ersättning enligt denna lag utgår icke till någon för söndag eller för dag, för vilken han åtnjuter avlöning.

Har arbetslös någon dag utan giltig anledning underlåtit fullgöra honom enligt 16 § åliggande anmälningsskyldighet, utgives icke ersättning till honom för nämnda tid.

Familjetillägg utgår allenast för dag, för vilken daghjälp utgives.

11 §.

Har arbetare på grund av driftsinskränkning vid företag, där han är anställd, arbete ett mindre antal dagar i veckan än vid full drift är vanligt, vare han

berättigad till ersättning enligt denna lag för de dagar han är utan arbete, dock allenast om och i den omfattning arbetsförtjänsten och ersättningen sammanlagt för vecka ej med 30 procent överstiger vad han skulle uppburit i ersättning för veckan, därest han varit fullständigt arbetslös.

Om försäkringsavgifter.

12 §.

För tid, under vilken arbetare användes till arbete, skall erläggas försäkringsavgift av en krona beräknad för arbetare och arbetsvecka.

Försäkringsavgift erlägges av arbetsgivare med taxerad årlig inkomst av 5,000 kronor och däröver.

Försäkringsavgiften erlägges på tid och sätt som av Konungen bestämmes.

13 §.

Försäkringsavgifterna ingå till en fond, vilken förvaltas av statskontoret i samråd med socialstyrelsen enligt de grunder, som fastställas av Konungen.

Om sökande av ersättning samt dess utbetalande.

14 §.

Arbetslös, som önskar erhålla ersättning enligt denna lag, har att personligen ingiva skriftlig ansökan därom å kontor eller hos ombud för offentlig arbetsförmedlingsanstalt. Vid ansökningen skola fogas intyg rörande arbetslösheten, arbetsbetyg om sådant finnes, eller, där fråga är om ersättning på grund av minskad arbetstid, intyg från arbetsgivaren utvisande antalet arbetsdagar och arbetsförtjänst för vecka, ävensom sådana uppgifter angående familjeförhållanden, som äro erforderliga för prövning av frågan, om familjetillägg skall utgå.

15 §.

Ansökan om ersättning prövas av arbetsförmedlingsanstalts huvudkontor. Ingives ansökan till anstalts avdelningskontor eller ombud, skall kontoret eller ombudet till huvudkontoret översända ansökningen med därvid fogade handlingar tillika med eget yttrande i ärendet.

16 §.

Arbetslös, som ansökt om ersättning, är pliktig att en gång i veckan å kontor eller hos ombud för offentlig arbetsförmedlingsanstalt personligen anmäla sig såsom arbetssökande. Är den arbetslöse avlagset boende eller föreligger annan omständighet, som skulle göra den sålunda stadgade skyldigheten särskilt betungande för honom, äge arbetsförmedlingsanstalt för vissa dagar befria den arbetslöse från skyldigheten att personligen anmäla sig samt föreskriva, vad han i stället har att iakttaga, för att anmälningsskyldigheten må anses fullgjord.

17 §.

Ersättning utbetalas veckovis i efterskott genom det kontor eller ombud för offentlig arbetsförmedlingsanstalt, hos vilket den arbetslöse ingivit ansökan enligt 14 §. På begäran av den ersättningsberättigade må dock arbetsförmedlingsanstalts huvudkontor, när särskilda skäl föreligga, medgiva, att utbetalning sker genom annat kontor eller ombud för sådan anstalt än nu sagts.

Arbetsförmedlingsanstalts huvudkontor skall månadsvis till socialstyrelsen ingiva uppgift angående det belopp, som beräknas komma att under nästföljande månad åtgå för utbetalning av ersättning genom anstaltens kontor och ombud. Socialstyrelsen har att med ledning av denna uppgift hos statskontoret göra framställning om utbetalning till huvudkontoret av nödiga medel. Vid fall av behov må särskilda förskott i enahanda ordning lämnas.

18 §.

Har ersättning tillerkänts arbetslös och finner arbetsförmedlingsanstalts avdelningskontor eller ombud, genom vilket utbetalningen av ersättning äger rum, att på grund av sedermera inträffad omständighet ersättning icke bör utgå i enlighet med det meddelade beslutet, skall kontoret eller ombudet omedelbart göra anmälan därom till huvudkontoret, som har att pröva frågan. Vad nu sagts skall dock icke äga tillämpning, där fråga är allenast om underlåtenhet från den arbetslöses sida att fullgöra i 16 § föreskriven anmälningsskyldighet.

19 §.

Socialstyrelsen äger efter framställning av arbetsförmedlingsanstalts huvudkontor tillerkänna visst eller vissa av anstaltens avdelningskontor befogenhet att på egen hand pröva och avgöra frågor, som enligt 15 eller 18 § skola avgöras av anstalts huvudkontor.

Särskilda bestämmelser.

20 §.

Arbetsgivare vare pliktig att, när någon hos honom anställd arbetare lämnar sitt arbete, på begäran till denne överlämna intyg enligt formulär, som fastställs av socialstyrelsen, utvisande den tid, anställningen varat, och orsaken till att den upphört.

Tillämpar arbetsgivare vid sitt företag inskränkt arbetstid, sålunda att denna pågår ett mindre antal dagar i veckan än vid full drift är vanligt, åligger honom att till arbetare, som ämnar å nu angiven grund anhålla om ersättning, på begäran utfärda intyg, utvisande antal dagar i veckan, arbetaren har sysselsättning, samt hans arbetsförtjänst.

21 §.

Rätt till ersättning enligt denna lag kan icke överlåtas och må förty icke tagas i mät.

22 §.

Konungen äger, under förutsättning av ömsesidighet, ingå överenskommelse med främmande stat om tillämpning av denna lag eller den främmande statens lag i fall, då arbetsgivare i den ena staten inom den andra bedriver verksamhet, som avses i denna lag.

23 §.

De närmare föreskrifter, som, utöver vad denna lag innehåller, finnas erforderliga för försäkringens genomförande, meddelas av Konungen eller efter Konungens bemyndigande av socialstyrelsen.

Om besvär.

24 §.

Över beslut av arbetsförmedlingsanstalts huvudkontor rörande tillämpningen av någon i denna lag given bestämmelse må klagan föras hos socialstyrelsen genom besvär, vilka skola ingivas till huvudkontoret eller i betalt brev med allmänna posten vara till kontoret inkomna senast å femtonde dagen från den dag, klaganden erhöi del av beslutet. Huvudkontoret skall skyndsamt till socialstyrelsen översända besvären tillika med eget yttrande över desamma.

Har avdelningskontor tillerkänts befogenhet, som i 19 § sägs, gälle i fråga om klagan över dess med stöd av sådan befogenhet meddelade beslut vad i första stycket stadgas om klagan över beslut av huvudkontoret.

Socialstyrelsen äge, ändå att klagan icke förts, till prövning upptaga beslut, som i första och andra stycket sägs.

Socialstyrelsens beslut meddelas kostnadsfritt.

Denna lag träder i kraft 1 januari 1933.

Stockholm i januari 1932.

Aug. Spångberg.

J. P. Dahlén.

Viktor Herou.

Verner Karlsson.

K. Kilbom.

Edoff Andersson.

Oscar Öhman.

Nils Flyg.

